

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 47/2021)

София, 8 декември 2021 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 02.12.2021 г.	3
1.1	Реколта от царевица за зърно	3
1.2	Площи и производство на зеленчуци	3
1.3	Площи и производство от трайни насаждения	4
2.	Есенна кампания.....	4
3.	Външна търговия с основни земеделски култури.....	4
3.1	Зърнени и маслодайни култури	4
3.2	Плодове и зеленчуци	5
4.	Цени	6
4.1	Зърнени и маслодайни култури	6
4.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 02.12.2021 г.

1.1 Реколта от царевица за зърно

По оперативни данни, към 02.12.2021 г. производството на царевица за зърно бележи ръст от 15,8% на годишна база, вследствие на получения по-висок среден добив от декар.

(Прибирането на реколтата от слънчоглед е приключило на 100%, като данните са включени в предходния бюлетин).

Реколта от царевица за зърно към 02.12.2021 г.

	02.12.2021					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	% реколтирани площи	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
царевица за зърно	573 092	567 931	99,1%	3 272 492	576	0,1%	-0,8%	15,8%	16,6%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

1.2 Площи и производство на зеленчуци

Прибраното количество картофи до момента е близко до отчетеното по същото време на миналата година (+0,2%), като повишената средна продуктивност компенсира намалението на реколтираните площи. От друга страна, производството на зеле се свива с 11,2%, поради комбинация от намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив.

Общото производство на домати и краставици в оранжерии за периода от началото на 2021 г. досега е респективно с 2% и 8,4% повече на годишна база.

Площи и производство на зеленчуци към 02.12.2021 г.

	02.12.2021				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	10 605	10 488	191 702	1 828	-7,2%	-6,9%	0,2%	7,7%
зеле	1 247	1 197	25 981	2 171	-8,2%	-2,2%	-11,2%	-9,1%
домати в оранжерии	471**	465**	40 938	8 804	-17,1%	-10,4%	2,0%	13,8%
краставици в оранжерии	456**	454**	49 060	10 806	-2,1%	1,6%	8,4%	6,7%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ
** Данните са за разгънати площи.

1.3 Площи и производство от трайни насаждения

Към 2 декември 2021 г. продукцията от ябълки е с 9,9% над нивото отпреди една година, а тази от орехи - с 18,7%, като увеличението се дължи главно на по-високите добиви от единица площ.

Площи и производство от трайни насаждения към 02.12.2021 г.

	02.12.2021				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	4 596	4 565	54 478	1 193	-1,6%	9,9%	11,6%
орехи	8 934	8 836	10 776	122	3,0%	18,7%	15,1%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ

2. Есенна кампания

На този етап засетите площи с пшеница и маслодайна рапица са съответно с 0,4% и 5,8% повече в сравнение с отчетените по същото време на 2020 г., докато при сеитбата на ечемик, ръж и тритикале се наблюдава известно изоставане.

Засети площи с есенници към 02.12.2021 г. (ха)

Култура	03.12.2020	02.12.2021	Изменение
пшеница	1 110 092	1 114 895	0,4%
ечемик	113 908	109 459	-3,9%
маслодайна рапица	126 441	133 715	5,8%
ръж	6 261	6 191	-1,1%
тритикале	13 864	12 740	-8,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от МЗХГ

Забележка: Данните за засети площи с маслодайна рапица от предходния бюлетин са ревизирани

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През последната седмица през Пристанище Варна¹ не са преминавали товари с пшеница и ечемик за износ. Независимо от това, общо изнесените количества от двете култури за периода от началото на юли до 5 декември 2021 г. отбелязват ръст от респективно 73,9% и 72,4% на годишна база. Все още през порта не е реализиран експорт на рапица от новата реколта.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.07.2020 – 05.12.2020	05.07.2021 – 05.12.2021	Изменение на годишна база
пшеница	489 754	851 730	73,9%
ечемик	45 419	78 332	72,4%
рапица	0	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

На този етап няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Макар да остава в застои за поредна седмица, общият експорт на царевица през Пристанище Варна от началото на настоящия пазарен сезон до момента изпреварва с близо 27% миналогодишния. Засега през порта не са преминавали товари със слънчоглед от реколта `2021.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	30.08.2020 – 05.12.2020	30.08.2021 – 05.12.2021	Изменение на годишна база
царевица	300 857	380 860	26,6%
слънчоглед	16 865	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2021 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2021 г. за есенните и м. септември 2021 г. за пролетните култури) до 5 декември 2021 г. е реализиран минимален внос на царевица през Пристанище Варна - 3,9 хил. тона. Все още няма данни за импорт на пшеница, ечемик, рапица и слънчоглед през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 44/2021, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за септември 2021 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 44/2021, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 1 декември 2021 г. средните изкупни цени на пшеница и царевица за страната отбелязват известна корекция в посока надолу, в рамките на 0,4% - 0,6% на седмична база, докато цената на слънчогледа продължава да се покачва, макар и с минималните 0,3%. Без промяна остава цената на ечемика.

Поскъпването на основните зърнени и маслодайни култури спрямо аналогичния период на миналата година е в границите от 30,4% (слънчоглед) до 49,3% (ечемик).

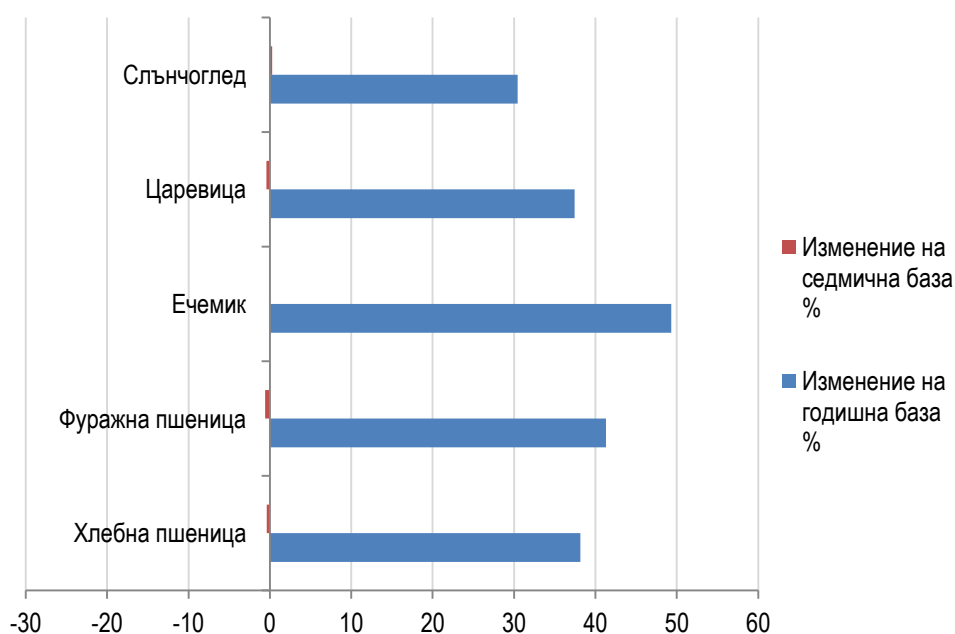
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 01.12.2021 г., лв./тон без ДДС

	02.12.2020	24.11.2021	01.12.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	375	520	518	38,1	-0,4
Фуражна пшеница	356	506	503	41,3	-0,6
Ечемик	294	439	439	49,3	0,0
Царевица	350	483	481	37,4	-0,4
Слънчоглед	864	1 124	1 127	30,4	0,3
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 01.12.2021 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Като цяло, в рамките на последната седмица се отчита повишение на цените на основните плодове и зеленчуци, предлагани на тържищата в страната. Червеният пипер, ябълките и оранжерийните краставици поскъпват с между 19,8% и 38,2%, а зеленият пипер, зелето, картофите и вносните домати – от 1,1% до 8%. Изключение правят оранжерийните домати, чиято цена отбелязва намаление от 4,7% спрямо предходната седмица.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 03.12.2021 г., лв./кг

	04.12.2020	26.11.2021	03.12.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,68	0,82	0,87	27,9	6,1
домати (оранжерийни)	2,58	2,14	2,04	-20,9	-4,7
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	1,68	1,87	2,02	20,2	8,0
краставици (оранжерийни)	2,39	2,28	3,15	31,8	38,2
краставици (внос)	1,52	*	*	-	-
пипер (зелен)	*	1,74	1,76	-	1,1
пипер (червен)	*	1,77	2,12	-	19,8
зеле	0,63	1,01	1,05	66,7	4,0
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,21	1,13	1,38	14,0	22,1
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Към началото на декември 2021 г. повечето от основните плодове и зеленчуци се търгуват на по-високи цени, отколкото по същото време на миналата година, като най-значителен ръст се отчита при зелето – с 66,7%. Цените на ябълките, вносните домати, картофите и оранжерийните краставици са с между 14% и 31,8% над нивата отпреди една година. Единствено оранжерийните домати са поевтинели с 20,9%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 03.12.2021 г.

